

## U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Viktora Kučery a soudců JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Jakuba Camrdy v právní věci žalobce: **S. G.**, zast. Mgr. Vratislavem Polkou, advokátem se sídlem Vinohradská 22, Praha, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 4. 7. 2023, č. j. 75 Az 3/2022-38, o návrhu žalobce na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

### t a k t o :

Návrh žalobce na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti **se z a m í t á**.

### O d ů v o d n ě n í :

[1] Kasační stížností se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhá zrušení v záhlaví označeného rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem (dále jen „krajský soud“), kterým krajský soud zamítl jeho žalobu proti rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 8. 2022, č. j. OAM-507/ZA-ZA10-LE24-2022. Tímto rozhodnutím žalovaný zamítl žádost stěžovatele o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

[2] Součástí kasační stížnosti byl návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti v souladu s § 107 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). V tomto návrhu stěžovatel uvedl, že v případě nepřiznání odkladného účinku by byl nucen vycestovat do země původu bez možnosti se legálně vrátit, protože by se řízení o kasační stížnosti stalo řízením ryze formálním. Stěžovatel dále zpochybnil, že lze jeho zemi původu považovat za bezpečnou zemi – situace v zemi je „*neprůhledná*“, hrozí tam teroristické útoky a dochází k oslabování demokratických záruk společnosti. V případě vycestování by též hrozil zásah do stěžovatelova práva na spravedlivý proces, neboť by stěžovatel nemohl uplatnit své právo vystupovat v řízení osobně, být v kontaktu se svým zástupcem, udělovat mu konkrétní pokyny pro výkon zastoupení atd. Stěžovatel má navíc na území vytvořené rodinné zázemí, neboť zde žije jeho družka A. B., nar. dne X, se kterou žije přes dva roky ve společné domácnosti a plánuje s ní uzavřít manželství. V případě vycestování do země původu dojde k rozvratu tohoto vztahu.

[3] Žalovaný ve vyjádření k návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti uvedl, že stěžovatel nepředstavil skutečnosti, které by dosahovaly takové intenzity zásahu do stěžovatelových práv, aby svědčily pro přiznání odkladného účinku. Zároveň by stěžovatelův další pobyt na území České republiky byl v rozporu s důležitým veřejným zájmem, neboť by mu bylo umožněno nadále zneužívat institut azylového řízení navzdory pravomocným rozhodnutím žalovaného a krajského soudu, podle nichž se stěžovatel pouze

snaží dosáhnout legalizování svého pobytu na území České republiky. Žalovaný navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnosti odkladný účinek nepřiznal.

[4] Podle § 107 s. ř. s. nemá kasační stížnost odkladný účinek, Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat, přitom se užije přiměřeně § 73 odst. 2 s. ř. s., podle kterého lze přiznat odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[5] Je třeba zdůraznit, že přiznání odkladného účinku kasační stížnosti tam, kde kasační stížnost nemá odkladný účinek ze zákona, je mimořádným institutem, kterým Nejvyšší správní soud prolamuje před vlastním rozhodnutím ve věci samé právní účinky pravomocného rozhodnutí krajského soudu, na které je třeba hledět jako na zákonné a věcně správné, dokud není případně jako celek zákonným postupem zrušeno. Přiznání odkladného účinku proto musí být vyhrazeno pouze pro případy, které zákonodárce vyjádřil v § 73 odst. 2 s. ř. s.

[6] Po zhodnocení důvodů uvedených stěžovatelem a okolností projednávané věci dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nejsou v daném případě splněny.

[7] Ve smyslu výše uvedeného je možnost přiznání odkladného účinku kasační stížnosti podmíněna kumulativním naplněním dvou objektivních podmínek. To znamená, že kasační stížnosti lze přiznat odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro stěžovatele nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Povinnost tvrdit a prokázat vznik újmy má stěžovatel, jenž musí konkretizovat, jakou újmu by pro něj znamenal výkon nebo jiné právní následky napadeného rozhodnutí, z jakých konkrétních okolností to vyvozuje, a uvést její intenzitu (viz např. usnesení zdejšího soudu ze dne 20. 6. 2019, č. j. 1 As 171/2019-48). Hrozící újma musí být závažná a reálná, nikoli pouze hypotetická a bagatelní. Břemeno tvrzení i břemeno důkazní tedy nese stěžovatel. Přiznání odkladného účinku má místo jen tam, kde jeho nezbytnost převáží nad obecným požadavkem právní jistoty opírající se o pravomocná rozhodnutí orgánů veřejné moci.

[8] Jako důvod pro přiznání kasační stížnosti stěžovatel uvádí v první řadě, že bude nucen vycestovat do země původu, kterou nepovažuje za bezpečnou. V tomto ohledu zdejší soud upozorňuje, že jeho azylový příběh, který se zakládá na ohrožení stěžovatele v důsledku toho, že v roce 2018 spálil vlajku politické strany Ennahda, byl jak žalovaným, tak i krajským soudem shledán nevěrohodným a stěžovatel v návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti na tento příběh ani nijak nenavazuje. Odkazuje pouze na „*neprůhlednou*“ situaci v zemi původu, ve které dochází k oslabování demokratických záruk a hrozí tam teroristické útoky. Neuvádí však žádné konkrétní nebezpečí, které by mělo v zemi původu bezprostředně hrozit právě jemu. Z ničeho ani nevyplývá, že by byla Tuniská republika zemí natolik nebezpečnou, aby do ní bylo nebezpečné vycestovat pro kohokoliv. Nejvyšší správní soud tak nevidí důvod, proč by stěžovateli po dobu jeho pobytu v zemi původu měla bezprostředně hrozit újma, kterou by bylo možno považovat za závažnou a reálnou.

[9] Stěžovateli nelze přisvědčit ani v tom, že by v případě nepřiznání odkladného účinku bylo řízení již jen formální, neboť by se na území České republiky nemohl legálně vrátit. Naopak, bude-li v řízení před správními soudy stěžovatel úspěšný a dojde ke zrušení

pokračování

rozhodnutí žalovaného, stane se stěžovatel do nového rozhodnutí žalovaného opět žadatelem o mezinárodní ochranu, který podle § 3d odst. 1 zákona o azylu je oprávněn pobývat na území České republiky. Z ničeho nevyplývá, že by měl mít problém ze země původu znovu vycestovat. Ostatně ani podle jeho tvrzení o něj státní orgány země původu nejeví zvláštní zájem, naopak mu v době jeho pobytu na území České republiky tuniský zastupitelský úřad v Praze bez potíží vydal nový cestovní doklad. Samotné vycestování tedy nepředstavuje závažnou újmu, která by mohla odůvodnit přiznání odkladného účinku.

[10] Dalším důvodem pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je podle stěžovatele odvrácení hrozby zásahu do jeho práva na spravedlivý proces. Nejvyšší správní soud konstatuje, že nelze automaticky dovozovat, že při každé ztrátě práva setrvat na území České republiky a z toho plynoucího nuceného vycestování může dojít či dojde k závažné újmě na výkonu práva na spravedlivý proces. V tomto ohledu lze odkázat např. na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 10. 2017, č. j. 2 Azs 273/2017-19, v němž zdejší soud vyslovil, že je třeba se vyhýbat tomu, aby v oblastech práva, kde zákon s podáním žaloby, resp. kasační stížnosti odkladný účinek nespojuje, byla judikaturou přijímána paušální řešení, znemožňující individuální posouzení konkrétního případu. Potřeba fyzické přítomnosti cizince na území České republiky po dobu řízení před správními soudy „*musí být opřena o skutkové okolnosti konkrétního případu a o to, co lze v řízení pravděpodobně očekávat za procesní úkony. Významnou roli hrají samozřejmě i poměry cizince a poměry v zemi jeho původu. Jinak řečeno, lze-li očekávat, že cizinec ve věci po dobu řízení před správními soudy nebude muset osobně nic činit a současně lze zajistit přiměřeně efektivní a rychlou komunikaci cizince a jeho zástupce, má-li jej, i na dálku, není osobní přítomnost cizince na území ČR po dobu soudního řízení zásadně potřeba, a tedy zpravidla nebude sama o sobě bez dalšího důvodem k přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.*“

[11] Přesně tak je tomu i v nyní posuzovaném případě. Stěžovatel je v řízení o kasační stížnosti zastoupen advokátem Mgr. Vratislavem Polkou. Možnost komunikace se jmenovaným advokátem zůstane stěžovateli zachována prostřednictvím komunikačních prostředků na dálku i pro případ opuštění území České republiky, příp. je tento advokát plnohodnotně způsobilý stěžovatele v řízení zastoupit. Případným vycestováním tak výkon práva na spravedlivý proces nebude zásadně eliminován či znemožněn, pročez toto vycestování nepředstavuje závažnou újmu ve smyslu § 73 odst. 2 s. ř. s. Jakkoli i v případě zastoupení advokátem má stěžovatel právo vystupovat v soudním řízení osobně, nelze přehlédnout, že Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti rozhoduje zpravidla bez jednání (§ 109 odst. 2 s. ř. s.); navíc i v případě nařízení jednání je stěžovatele plně způsobilý zastoupit jeho zástupce, jemuž může udělovat pokyny a být s ním v kontaktu i v případě opuštění České republiky, jak již bylo uvedeno.

[12] Jako poslední důvod pro přiznání odkladného účinku stěžovatel uvádí svůj vztah s partnerkou, se kterou žije ve společné domácnosti po dobu dvou let a plánuje s ní uzavřít manželství. Toto tvrzení je samo o sobě zcela obecné a není z něj možno posoudit intenzitu stěžovatelových vazeb. Především je však zcela nepodložené a není jakkoliv osvědčeno. Stěžovatel své tvrzení totiž žádným způsobem nedokládá, ačkoliv jej tíží břemeno tvrzení i břemeno důkazní (viz výše).

[13] Nejvyššímu správnímu soudu tedy nezbyvá než konstatovat, že stěžovatelova tvrzení dílem nebylo možno vyhodnotit jako hrozbu závažné a reálné újmy jakožto první z kumulativních podmínek vyžadovaných pro přiznání odkladného účinku a dílem svá tvrzení neprokázal. Nejvyšší správní soud se proto nezabýval ani druhou podmínkou pro jeho přiznání, tj. případným rozporům s důležitým veřejným zájmem, a stěžovatelův návrh

na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti podle § 107 s. ř. s. ve spojení s § 73 odst. 2 s. ř. s. zamítl. Tím Nejvyšší správní soud žádným způsobem nepředjímá své budoucí rozhodnutí o věci samé.

**Poučení:**

Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 14. září 2023

JUDr. Viktor Kučera  
předseda senátu